

SZERETET

HAVONKÉNT EGYSZER MEGJELENŐ
VALLÁSOS, REF. EGYHÁZI FOLYÓIRAT

A Hevesnagykunsági Ref. Egyház-
megye hivatalos közlönye. Meg-
jelenik Kisujszálláson. Szerkesztő
és kiadja: Török Imre esperes.
Előfizetési ára: egy évre helyben
2 pengő, vidéken 2 pengő 40 fillér.
Egyes példány ára: 24 fillér.

XVI. évfolyam. — 6. szám.

Kisujszállás, 1927 június hó.

TRI AN ON

Főtiszteletű püspökünk leiratot intézett minden egyházközséghez, illetve lelkészhez, amely leirat szomorúan hangzik, mint egy roppant halálharangszó:

„Ez évi június hó 4-én hét éve lesz annak, hogy a reánk kényszerített békeparancsot a magyar kormány kiküldöttje aláírta... Ezen szomorú évfordulaton az egész nemzetet tiltakozásra hívja fel a Társadalmi Egyesületek Szövetsége az ellen az égbekiáltó igazságtalanság ellen, melyet velünk szemben Európa elkövetett.

Tiltakozásunk jeléül június 4-én, délután 4 órakor az összes harangokat meghuzatjuk. A gyásznapot megelőző vasárnapon, minden templomban gyász- emlékezés ünnepélye lesz. Imádkozunk majd az összetört magyar haza megépüléseért s idegen hatalmak alatt synylődő, szenvedő véreinkért!

Azon a napon, hisszük telve lesz a templom!

Trianon, ha latin szónak veszem, azt jelenti magyarul: Háromszor Nem!
Nem nyugszunk bele: Soha!

Ha mind odavetjük is véres tetemünket megcsonkitott édesanyánk: Magyarország szent lábai elébe!

A híres debreceni Nagytemplom.

Legelőször is ide jegyzem, hogy szülőföldem Debrecen a nevét — a karcagi születésű egyetemi tanár: Németh Gyula szerint — *Debre-szun* nevű árpádkori török urtól kapta.

Debrecennek, e tojásdad alakú város-területnek közepette van a híres nevezetes nagytemplom, amely Magyarország legnagyobb háza, mert 6000 ember fér el egy termében.

Az 1802. évben leégett a régi Nagytemplom s ekkor a presbytérium ujnak építését határozta el.

Készítette az ujnak a tervét Péchy Mihály mérnökkari őrnagy. Péchy Imre egyházkerületi főgondnok s alnádor testvére. Előbb kerek alakúra tervezte volt, mert —

amint ő maga írja — „a mi isteni szolgálataknak szüksége nem a szegletekben (t. i. a mellékoltároknál) való áhítatosságban áll, hanem a papnak látásában és hallásában koncentrálódik.“ Középen lett volna a kathedra. Kupola is lett volna a tetején, mint a Szent-Pál templomáén Londonban. Dehát „nehéz a szokástól elállani, s így a katolikusoktól tanult szegletes templom mellett maradtunk“ — írja Péchy Mihály.

1805 tavaszán fogtak az építéséhez, s tartott ez 15 esztendeig. Előbb valaki más építette, de 1807-től ugyanaz a Rábel Károly gyöngyösi építőmester (híres pallérja volt Bécsi Gáspár!) aki a Nagytemplom építése előtt már a *kisujszállási* és karcagi templomot is építette.

Az első istenitiszteletet benne 1819 november 14-én tartották, de az építés csak 1821-ben ér véget a toronygomb és csillag felhelyezésével. (A gomb átmérője 2 méter!) A zászlón vagy vitorlán két betű van átvágva: S. S. Jelentik ezek Simonffy Sámuel akkori főbíró és főgondnok nevét.

Világra szóló dolog történt 1849. ápr. 19-én a Nagytemplomban. Kossuth Lajos szónoklatának hatása alatt s indítványára, ott hangzott el a függetlenségi nyilatkozat. Nevezetesen, miután a Habsburg ház „a nemzet elleni árulásával, hitszegésével, fegyverfogásával, az ország területi épségének eldarabolásával maga szakgatta szét a Pragmatika Szankciót“ ezért a Habsburgokat a nemzet Szent István koronájától megfosztja és őket számüzi.“

Ezt a hatalmas jelenetet ábrázolja a Nagytemplom előtt álló hatalmas Kossuthszoborcsoport. Ott állanak a márvány alakok között: Perényi báró, az akkori országgyűlés elnöke, Szacs vay a jegyző és Könyves Tóth Mihály debreceni pap. A két elsőt kivégezték, K. Tóth Mihály börtönt ült sokáig (a jó debreceniek aztán egy ünnepen meglátogatták őt, s a láncot viselő lelkész a börtönben osztott Urvacsorát az ő hű népének.)

1849 aug. 2-án volt a szomoru kimenetelű debreceni csata. A győztes oroszok egyik tábornoka eldugott fegyvereket keresett volna a Nagytemplomban, annak kriptáiban. Az agg Márton József lelkész a kriptakulcsokat követelő tábornoknak azt felelte, hogy „Nincs kriptakulcs, mert kriptá sincs.“

Hát a szenteket, főpüspököket hová temetitek? „Szentet nem ösmerünk emberek közt; püspökeink együtt porladnak hiveikkal a temetőn. Porok ők is!“ A tábornok nem keresett tovább fegyvert, elment ezt mondván: „Ez a vallás a világ legokosabb vallása.“

A legutóbbi világháboru végén a szerencsétlen végzetű Károly király és felesége Zita is ott állottak a Nagytemplomban. Baltazár püspök, Szele György debreceni lelkész, Kiss Ferenc akkori egyh. ker. főjegyző, meg én, ott állottunk egy méter távolságra előttük, az Urasztala körül.

A püspök gyönyörű áldó szavait akkor is leirtam, az utólját az áldásnak most is ide iktatom:

„Az Isten Igéjének, az alkuvást nem ismerő puritán erkölcsnek és a tiszta nemzeti eszmének szolgálata tette Isten dicsősége hajlékának helyévé ezt a Házat, amelyet mi Magyarország legnagyobb házának tartunk és nevezünk“.

Áldozócsütörtök,

a mennybemenetel szent ünnepe május: 26-ika. — „Galileabeli férfiak, mit álltok itt nézván az Égre?“ — így hangzott az angyali szózat a mennybeemelkedett Király után sóvárogva néző apostolokhoz. Álljatok meg, pihenve az élet gondjaitól küzdelmeiből, s néztek az Égre. Istenem, hányan lesznek, kik az Égre néznek!

Pünköszt,

az ötvenedik nap (pentekoszté), a Szentlélek Isten kitöltetésének szent ünnepe. „Vettetek-e Szent lelkét?“ megkérdezzük majd. Vagy tán nincs szükségünk Reá? Az édes Vigasztalóra! Vagy tán nincs bánat, gyász, boldogtalanság e földön? — A kegyes Megoltalmazóra! Vagy ki oltalmaz bűn ellen nyomoruság ellen minket? Az erősítő, a megbátorító, a megszentelő Lélekre!

Az első pünkösztön 3000 ember lett Krisztusé. Összegyülünk — nem kétlem! — nagy sokaságok, sok ezrek az ünnepek folytán templomainkban. De Krisztuséi leszünk-e?

*Óh, jövel Szentlélek Uristen
Töltsd bé sziveinket épen!*

**Mindnyájatoknak kedves Olvasók,
áldott ünneplést, boldogságos szent napokat!**

Fegyverneken

az ujonnan alakult anya egyházközség lelkészi állására Kovács Pál, debreceni s. lelkészt, az egykori füzesgyarmati lelkipásztor fiát hívták meg szép egyességgel az ottani atyafiak.

Lelkészlány, kiről már legutóbbi számban kis ujságomnak is, irtam volt. Most arcképét is közreadom. Elhagyta hónapokra hazáját, szeretteit, hogy nézze meg közlrol ezt a sorsüldözött nemzetet, a magyart s értesitse nemzetbelijeit, felölünk. És meggyözdött, hogy igazságtalanul taposott el bennünket a világ, hogy nem vagyunk mi Balkán, hogy magas keresztyén kulturájú nép vagyunk, hogy jó emberek, életet érdemlő emberek vagyunk mi magyarok. S mint ujságíró cikketek tett erről közl amerikai világlapokban: Missz Meiri Nól Erróuszmisz.

Miss Marry Noël Arrowsmith.

Emléül két könyvet küldött ajándékba nekem. Csatolt levelében a könyvek tartalmára vezetett át.

A magyarokat gyöngéd jóságukért nagyon megszerettem. S bár vágyom, persze, hazámba, szeretteimhez, mégis fájó lélekkel megyek el a jó magyarok közül: — így ír.

Csodáltam ennek a népnek az anyaföldhöz való nagy szeretetét s azt a kitartó munkát, mellyel a földet műveli, termésre kényszeríti. Mint anyját szereti a magyar az anyaföldet. Igen, ez táplál s ez takar be! — Igaz!

Csak... csak... A könyvek által valamit izen, amiről predikáltam is május 15-én. Szóról-szóra ide írom, angolból lefordítva:

Annyira leköt bennünket manapság a külső élet, a földi, a testi élet sok feladata, annyira el vagyunk foglalva a látható világ problémáinak, kérdéseinek megoldásával, hogy alig van időnk gondolni is arra, hogy ám lelkiünk is van, hogy lelki világ is van. A földnek nem holdjait, de még talpalattnyi kis részeit se hagyja megműveletlenül a serény, munkás magyar; kis kertjét, udvarát, földjét,

mezejét minden kis részében felhasználja: de... a lelki világ nagy-nagy területei állanak megmunkálatlanul, tarlók, kopárak, felhasználatlanok, pedig mennyi drága gyümölcsöt, áldást teremnének.

Ha a háboru által megrongált világ megépítéséhez elég volna az anyagi kérdések rendbehozása, akkor — vivát Soroksár! — meg lehetne könnyen csinálni: de belsőbb a baj! A lelki világ rendült meg nagyon. S ahol nincs belső élet, a külső is kártyavár!

Egy embernek, vagy egy családnak pl. lehet magas, szép, oszlopos, tornácos háza, tele lehet drága butorokkal a tisztaszoba, pénzzel meg betéti könyvvel a kommot-fiók, összevasalt hófehér vászonneműekkel a sifoniere, lehet liszt, zsir bőven a kamarában, bor a pincében, jószág az ólakban: ha nincs béke a szivekben, egyensúly a lelkekben — ezt pedig egyedül az Ég, az Isten adhatja, — hiába minden. Üres lampion!

Ahol nincs belső világ — a külső is gyenge és rothadt. Épület fundamentum nélkül, fa rothadó gyökérrel!

Kedves levelét és a becses könyveket, amelyek csakugy ontják az igazságokat, — itt is megköszönöm Missz Erróuszmisz-nek és kérem, védje továbbra is írásaival mi szegény félreismert s összetört nemzetünket.

Öt pedig áldja meg az Isten hosszú nagy utján, vezesse vissza őt váró szeretteihez s amint mi megőriztük emlékezetünkben nemzetünk jóakaró barátját, tartson meg ő is minket emlékezetében.

Fare well, our nation's friend, a favourable speed ruffle the mirrord mast of your ship and the gentle winds sleep before the prow, together with Phospor, and the pure love of our nation shall glimmer on the dewy decks of your ocean-steamer!

(Nemzetünk jó barátja, Ég veled! Kedvező haladás redőzze hajódnak vizben letüközött árbocát; a viharok aludjanak hajód orra előtt s az óceánjáró nagy gőzös fedelzetének harmatában a hajnalcsillag fényével együtt egy nemzet áldó szeretete is tündökljék!)

Intését, tanácsát Amerika leányának el ne feledjük. Nemcsak a test, de a lélek is lényünk alkotó része s mindkettőnek vannak igényei, mind a kettő gondozásra, művelésre, fejlesztésre vár. És az egyik porból, a másik pedig örökké való.

Hogy is mondja az evangélium? „Nemde nem nagyobb-é a lélek, hogy nem az eledel és a test, hogy nem az öltözet?”

Gyönyörű költemények.

Írójukat László Sándornak hívják, ref. lelkész valahol arra északnak, hol már közel a trianoni határ. — Testvére egyik jó tanárunknak. A lelke ugylátszik, drága szelence, melyből aranykincsek, drága gondolatok sörjáznak elő. S mintha verssé formált érzései helyét valami bús homály foglalná el ottan, sokszor szomorú a lelke. Pedig fényt érdemelne a szívébe, özön boldogságot. Ne vágyd lelkésztárs, kedves rokonom, ne vágyd nagyon a boldogságot, azt az illanó lidérclobogást hiszen a bú mesterkezének veresítől a szebbik ének, a szebbik dal fakad. Így érezte s ilyenformán írta ezt meg egykor valaki itt Kisujszálláson, sivatag pusztába ültetett magános fűz alatt. A neve az volt, amilyen a Te lelkedből kiszállt gondolat.

Egy-két költeményt közreadok, alig tudtam választani a gyűjteményből, amelynek címe: „Magyar Harangok“.

ÁRVALÁNYHAJ.

*Fellegvár-rakó gyerekkoromban,
Mikor futkostunk künt a határon :
Volt nekem egy szerény, dédelgetett,
Egy kiválasztott, kedves virágom.
Bejártam érte az egész határt
S megtértem az estharang szavával...
S oly boldogan aludtam el mindig,
Ha mellettem volt az árvalányhaj...*

*Apám elhalt és mi úgy maradtunk :
Az édes anyám s árvakul hatan ;
De igaza van a meséknek, hogy
Minden szegénynek talizmánja van...
Nekünk is volt. Óh, hogy is féltettük,
Fürösztöttük csókok záporával...
Kis húgom fürtje volt a talizmán,
Ez a hullámos, dús árvalányhaj...*

*Az élet viharja üzött, kergetett
Küzdő robotosnak idegenbe,
Hol nem volt senkim, ki vigasztalón
Ide hajolt vón' borús szívemre...
Óh de egyszer... (Miért, hogy csak álom!)
Valaki jött az alkonyathomályban
S mint a napfény, úgy hullt a szívemre
A glóriája : az árvalányhaj.*

*Fejem felett átalrohantak már
Sok zivatáros, nehéz éjszakák ;*

*S játszott, incselkedett ifju szívemmel
Boldogságból is egy-egy délibáb ;
De nem törődnek sorsom földén nőtt
Tövis-virágos vadrózsafákkal,
Ha elkísérne a temetőmíg
Aranyfátyolként az árvalányhaj.*

*S óh, ha majd egyszer eljő az este
És e világtól el kell vállanom :
Én elsíratom minden fűszálad,
Erdő, mező, sutlogó, bús vadon...
De a szemfedőm, amely alatt én
A sirt is boldogan alszom által,
Én Istennem, sose legyen más az,
Csak árvalányhaj, csak árvalányhaj!*

AZ ÁLOM.

*Mi az, ami piciny korodba,
Ringó bölcsődbe szunnyadozva,
Betakar, mint egy rózsafátyol ?
— Ugy-e, hogy a szép gyermek álom ?!*

*S mi vigasztal, ha futva, játszva
Mebánt a kert szúrós csalána
És sírsz apró tragédiákon ?
Ugy-e hogy egy-egy tündérialom ?!*

*S ha a szeszélyes húszas évek
Képzelt bújának könnye éget,
Mi hull rád, hogy szived ne fájjon ?
— Délibábos, szerelmes álom.*

*S ha már a nyár gondokba kerget,
Hányódik habként s bús a lelked,
Mi nyugtat meg az éjszakákon ?
— A gondot-üző, édes álom !*

*Hanyatlík fénye már a napnak,
Ősz fürtökkel magadra hagynak...
Mi sír körül a pusztta tájon ?
— Egy nagy csapat szárnyatört álom !*

*S ha rád borul az éjnek-éje,
S leszesz a sir csöndes szegénye,
Mi kísér át a véghatáron ?
— Az álom, álom, örök álom ?*

Máskor is közlünk e remek költeményekből, református lelkész lelke kincseiből!

**Csonka Magyarország — nem ország,
Egész Magyarország — mennyország!**

Az akácvirág illata, a virágnak a lelke égre száll; de a lecsüggő szép fehér virágfürt a földre mutat s oda is hull le, hogy elporladjon: ez a virágsors!

Kedves ifju leánynak is, kinek nevét cikkünk fölé irtuk, az lett a sorsa: a virágsors. Szeretteinek gyönyörúsége volt, míg élt, de elhervadt előbb, mint az akácvirágok. „Csunya május” — sokszor mondta szegény

Néhai Joó Boriska.

a betegágyán, s ime csakugyan május vitte el. — Május 21-én temették. A templomba vágyott mindég szegény, ott van szomorú házuk a templomunk tövénél. — Nem jutott el a templomba többé, mióta hervad; de a koporsójában oda vittük el.

Szép szomorú temetése volt. Mindnyájunknak volt egy könnye érte,

A tiszta lélek feljebb szállott, mint az akácvirágok lelke: Istenhez!

A dr. Magoss György intézet Debrecenben.

Dr. Magoss György Debrecen szabadkirályi város polgármestere, a „libera régia civitásznak konzulja.” — Nagy méltóság ez! Nem sok van ilyen széles e hazában, — de még tán a világon se.

Debrecen történet könyvébe beirta a nevét tetteivel e nagy polgármester.

Eltűnt a piacról a *köpködő*; — helyén virággyak, pázsit, csodaszép kertesítés. Járda, aszfalt a városban mindenütt. Remek körutak, határozott tervek szerint, vízvezeték az azelőtt víztelen Debrecenben.

De nem ezekről akarok írni, hanem arról, ami a cimben vagyon írva.

A város keleti szélén van a dr. Magoss György intézet. Mi ez? Van benne Népkonyha (ingyen, vagy nagyon olcsó ebéd osztással). Népjóléti hivatal, hol felveszik a szegények panaszát, s elintézik nehéz sorát. Napközi otthon, mint külföldön is mindenütt. A szegény munkás asszony beviszi oda gyerekeit, ő maga dologra mehet nyugodtan, mert jobban gondját viselik, ugyszólván, a gyermekének, mint ő maga viselné. — Van az épületben aztán anyák otthona, terhes asszonyok és szülők otthona. Otthon... Otthon. Szeretet... Irgalom... irgalom. Boldogok a szeretetben gazdagok.

Ez Debrecen város Népháza, hatalmas 3—4 emeletes palota. Könnyeket törölni, jajszót csillapítani, szenvedést gyógyítani. Van-e ennél szebb a világon!?

Dr. Magoss György pedig sokáig legyen „konzul”. Szomorú szívét köttözze be a „sérelmes sziveket” bekötöző nagy jó Isten!

Városaik nagysága szép házaikban, utcáikban, tereikben, fásításukban és kertesítésükben is határozódik, de főképen intézményeikben s főkép szeretetintézményeikben!

* * *

Szeged városa meg, kapta-fogta, városi hivatalnokok sorába osztotta be a színigazgatót és a színészeket, a tetejébe még városi zenekart is szervez, a zenészeket fizeti, mint szintén hivatalnokait. Ezt meg dr. Somogyi Szilveszter ottani polgármester cselekszi.

* * *

Nekünk kisebb városoknak nincsen az ilyenekhez anyagi erőnk, dehát lassacskán poroszkálunk mégis a nagyobbak után Isten segítségével.

Túrkeve: vízvezeték s villanyt, Karcag kulturpalotát, Mezőtúr óriási városházát produkált; nekünk meg — Kisujszállásnak — gyönyörű iskoláink, takarékpénztári palotánk, új utcánk stb. lesznek hamarosan. Isten segítségével előre!

A konvent

és egyházkerületünk fontosabb határozatait, — s a betűrend szerint következő kebelbeli egyházközség dolgait következő számainkban, predikációimban, hetilapjainkban stb. ismertetem. Türelmet kérek. Bizony hetilappá kellene fejleszteni lapunkat! De...

A Ref. Nagygyűlésről

már e számában kis ujságunknak nem lesz hely egyet, mást közölnünk. Egyet el nem mûlasztok leírni. — Egy holland lelkész is jelen volt, s beszélt. Velünk könnyezett — mondá — a szabadságtéri szobrok előtt. S velünk kiáltotta, még pedig magyarul a trianoni gyilkos békébe belenyugvásról, hogy: „Nem, nem, soha!”

Viszont azt izeni, hogy ne csak a külső ellenségeknek kiáltsuk ám, hogy: „Nem, nem, soha!” hanem a belső, őrlő ellenségnek is, a hitetlenségnek, vallástalanságnak, istentelenségnek erkölcstelenségnek, hogy ezek is minket le ne nyugózzanak, le ne tapossanak, meg ne győzzenek, nem, nem soha!

A mi uj iskolánk.

A régiről már ugyan sokat irtam, amelynek már csak a romja van, meg a romból dusan felsarjadó emlékezete.

Most az ujról irok. Orma már jó magasra felszökkent, jeléül, hogy egykor majd falai között arrafelé irányítjuk a gyermeki lelkek sok-sok ezreit az Ég felé.

Hatalmas emeletes épület kettő s földszintes, de szintén „erős vár“ a harmadik.

Szeptemberre már oda indul a kedves kis sereg, fiuk-leányok, drága kincseink serege. Csak tanuljatok, dolgozzatok! Vissza kell venni a magyar hazát! Az emberhuzta határoknak úgy kell leomlani mindenfelől, mint Jérikó falának régen... Imádság kell csak s égcsapdosó ének — a seregek Urának — Istenének. dübörgő buzogány legyen verő szivetek kelő érzése, Lehel kürtje felharsanó imátok s harci kiáltás a „Tebenned biztunk!”

Nézem minden nap s minden órában az uj iskolát s hallgatom a lelkemmel a sok „okos“ szót: „Itt gyenge a fal, amott meg ni! még talán görbe is!“ „Hajh nem bírja ez addig, mint a másik birta!“ Aztán meg, hogy abból a régiből takarosabb nemzedék került vala ki! S a legokosabb szó pedig, hogy, hogy. „Hát

bizony sokba kerül“. Meg így, meg úgy! „Nagy lesz az egyházi adó“ stb. stb. Jaj, jaj!

Hallgatom a lelkemmel is, nemcsak a fülemmel a sok okos beszédet. S így érveltek magamban. Gyönyörű értékeket nyer egyházunk és városunk. Szépség dolgában s egészségi tekintetekben egyaránt hatalmas vívmány ez építkezés. Minden szívnek örülni kell! A pénzügyi megoldása, mely nem tőlem ered, az meg egyenesen zseniális.

Négy milliárdnál többbe kerül, igaz, de 3 milliárd kész. Egy néhány pengő lesz az emelkedés a nagyobb egyházi adófizetőknel: de ime adja már az Ur a gabonaszálak termést ígérő reményét. Izráel tizedet — dézmát — adott mindenéből az Urnak s hát mi sajnálnók a roppant előnyöket nyújtó, büszkeségünkre is szolgáló iskolától azt a pár garast, melyből a költségekből még hiányzó részt évek során — kis részletre elosztva — kiteljesítjük.

Kérek szeretettel mindenkit: békét, örömet predikáljunk, keserüséget soha. Szent örömmön nyugszik az áldás, nem a vad keserüségen!

A bokréta-ünnepély alkalmából, pompásan mondta Gyovai ur ott az uj iskola magas ormán: A magyar hazát építjük ezzel! Magyar iskola, magyar gyermekek magas temploma, a magyar haza építése!

Mikor néztem a zöld ágak diszét falain fent s a háromszinü lobogókat, olybá vettem, mintha a Kárpátok szent bércén látnám a zöld rengeteget s a Lomnici csucs magasán a magyar zászlót.

Óh építsétek a romházát!

Minden magyar téglá, melyek falakká, kivált iskolafalakká magosulnak, a magyar kulturát, a magyar hazát, a magyar jövőt építi.

Magyar vallás hivei gondolkozzatok ezen!

Isten áldása szálljon azokra, kik a jónak örülnek!

Kérem mindazokat, helyben, vagy vidéken, akik valamely akadály miatt nem kapták a „Szeretet“-nek régebbi számait, forduljanak akár személyes jelentkezés, akár szóbeli izenet, vagy postautján hozzám s a kivánt számokat azonnal kézbesíteni vagy küldeni fogom. Szerk.

Kína partjaitól nem messze, Hon-kong városa közelében a tengeri vihar következtében egy hajó ütődött a szirthez. És pedig oly erővel, hogy a hajó darabokra tört és rövid idő alatt elnyelték a hullámok mindenestől.

Ugyanakkor egy gazdag kínai ember járt-kelt a parton, akinek feltűnt, hogy a tenger minduntalan más-más tárgyakat, bútorokat, stb. vetett a felszínre, melyek bizonyosan hajótörést szenvedett emberekéi valának.

Egyszerre egy olyan tárgyat pillantott meg, mellyel — egy kődobásnyira a szárazföldről, — a tenger kegyetlen játékot üzött. Hogy mi legyen ez a tárgy, azt a távolság miatt nem tudta kivenni a kínai ember; de azt látta, bármennyire akarták is a hullámok elnyelni, az a valami mégis mindig a felszínre került. Ha százszor elmerült is a mélységben, százszor látott ismét napvilágot nagyon különös harc, mely kínai emberünk figyelmét egészen lekötötte. Percről-percre fokozódott kíváncsisága. — Vajjon mi lehet ez a ritka tárgy? — kérdezte magában... Most a tenger roppant magasságra emelkedett szemei előtt s egy zúgó hullám partra vetette az ismeretlen tárgyat.

A kínai ember felszedte a földről s ime, ez nem volt más, mint egy angol betűkkel nyomtatott könyv. Miután ő nemcsak értette az angol nyelvet, hanem olvasni is tudott, olvasni kezdett a könyvből. És amit olvasott, az sajátságos hatással volt reá, úgy hogy ismét és újlag olvasgatott belőle. „Mily fenséges tanok ezek“ — gondolá magában — sokkal fenségesebbek, mint népünk nagy bölcsének, Confuciusnak tanai! Be szeretném tudni, hogy micsoda könyv ez!“ S hogy ezt megtudja, a könyvvel, melyről csak úgy csurgott a víz, az angol hittérítőhöz sietett, kinek beszédjeit sokszor hallgatta anélkül, hogy különös hatással lettek volna reá. A hittérítő azonnal megismerte a könyvet; ez az a könyv, — mondotta — melyet nem régen adtam emlékül annak a hajóskapitánynak, aki a minap hajótörést szenvedett: a keresztényének szent könyve, a Biblia ez“. A hittérítő most a kínai ember kérésére át is engedte néki a könyvek könyvét, melynek tartalmába napról-napra jobban elmélyedt. Amit pedig meg nem értett, azt megmagyarázta néki a hittérítő. S ime, lassan-lassan az új kijelentés hajnalodott lelkében, az evangé-

lium világossága áradt reája. Nem sok idő mult el, s a gazdag kínai ember Krisztus urunk tanítványa lett: a hittérítő lelkes beszédei, azt a biblia cselekedete meg a benne lakozó, csendesen ható ereje által: az mivelte a különben makacs ember lelkében a megtérés csodáját.

A halál bizonyágtétele.

A misszionáriusok élete sokszor gyümölcstelen élet, ha földi szemekkel nézzük. A bázeli misszióknak volt egy embere, aki valahol a déli óceánon valami távoli szigeten, vadak között működött. Esztendőről-esztendőre kellett szomorúan jelentenie a társaságnak: »Eredmény: megkeresztelt lélek megint nem volt egyetlen egy sem. A vadak megbecsülnek szeretnek, példámat követik, de ha hívom őket Krisztushoz, a kereszttséghez, mind elfordul tőlem...« Végre megjött a nap mikor a szegény fáradt misszionárius megtért az ő Ura kebelébe. Még halálos ágyán is gyötörte az a gondolat, hogy ott fenn, az Ur előtt egyetlen megtért lélekről sem tud elszámolni... Utána a társaság új misszionáriust küldött, akit a sziget lakói alig vártak, csak hogy megkeresztelkedhessenek általa, a Krisztus nevében. »Miért jöttök most ilyen tömegesen?« kérdezte az új misszionárius. »Mert láttuk, hogy elődöd nemcsak élni, de meghalni is szépen tud Krisztus által«.

A könnycsepp bizonyágtétele.

Templomból jött haza az apa. Erővel teljes igehirdetést hallott, de ez sem tudta szívét megragadni. Még mindig fogva tartotta a hitetlenség. Amint azonban meglátja kis hétesztendős leánykáját, észreveszi, hogy szemében egy könnycsepp csillog. Faggatni kezdi, mi az oka szomorúságának, mire a kisleány azt feleli, hogy azon gondolkodik, amit a vasárnapi iskolában az Úr Jézusról hallott. „És mit mondott a vasárnapi iskolai tanítónő Jézus Krisztusról? — kérdezte tovább az apja. „Elmondta, — felelte a kis leány, — hogy miként szállott le a mennyből, hogy megváltson engem, aki másképp elvesztem volna.“ Ekkorra azonban már megeredtek a leányka könnyei s könnyes szemeit apjára emelve, kérdezte: „Ugy-e, nekem is szeretnem kell azt, aki engemet ennyire szeretett?“ Ez a kérdés összetörte az apja kemény szívét. Megértette és elfogadta Jézus szeretetét. Amit nem tudott elvégezni a hatalmas prédikáció elvégezte a könnycsepp kis leánya szemében.

Lindberg kapitány,

egy detroiti (Amerika) tanítónó fia, átrepülte az Atlanti óceánt, 33^{1/2} óra alatt. Ezt az utat Kolumbus Kristóf hónapok alatt tette meg.

Lindberg ma hős, hire világra szól. Boldog lehet ő is, édesanyja is, még az a földrész is, amelynek szülötte: Amerika.

Igy van ez lelki értelmében is: ki magasra száll, Istenhez minél közelebb emeli lelkét, a buzgóságnak, a hitnek szárnyain, — győz!

A biztosító intézeteknél teljes erővel megindult a jégbiztosítási kampány. Minden jel arra mutat, hogy az idén a jégbiztosítási kampány során a megszokottnál is élesebb formában fog jelentkezni az intézetek egymás közötti versenye. Nálunk, az ország mezőgazdasági jellegétől eltekintve, különösen az új biztosítási törvény ad különös jelentőséget ennek a mozgalomnak, amely — amint ismeretes — az eddiginél szorosabb kapcsolatot létesít a biztosító intézet és a fél között, de egyben kimondja azt is, hogy a felek biztosításaikat a törvény életbeléptetésétől számított 30 napon belül felmondhatják. Egészen valószínű, hogy a következő hetekben éppen a kevésbé komoly intézetek valóságos offenzívát fognak indítani a közönség, elsősorban pedig a gazdatársadalom ellen a biztosítások megszerzése végett.

Ilyen körülmények között teljesen érthető a gazdák óvatossága abban a tekintetben, hogy melyik intézetnél kötnek jégek elleni biztosítást. Mint értesülünk, a **Gazdák Biztosító Szövetkezete**, mint a magyar gazdaközönség altruista szerve, a már múlt évben is nyújtott kedvezményeken túlmenően a folyó évben **ujabb kedvezményeket nyújt tagjainak**. Nevezetesen az eddigi fokozatos engedményt évi 2 százalékról évi 3 százalékra emeli, amely ilyenformán **a mindenkori díj 30 százalékáig emelkedhetik**, feltéve, hogy a tag időközben jégekért nem szenved és kárbecslési költség nem merül fel. A folyó évtől kezdve a len, kender, komló, dohány, szőlő, kender és lenmag jégek elleni biztosítását **több évre is elfogadják és megadják a szokásos tíz százalék tartamengedményt**. Mindazok, akik ugyanazon község határában fekvő terményeiket a 12.000 pengőt meg nem haladó összegre biztosítják, a múlt évi engedményen kívül **további öt százalék engedményt kapnak**. Több község határában fekvő termények ugyanezen feltételek mellett külön-külön biztosíthatók, ha a biztosított összegek nem haladják meg a jelzett maximumot. Az engedményt nemesak a hat, hanem **már az egy évre feladott biztosításoknál is engedélyezik**. Kívánatos, hogy református hiveink biztosításukat az **Országos Református Jóléti és Gazdasági Társulat** (Budapest IX., Üllői u. 1.) útján adják fel, mert a társulat biztosítási akciójának tiszta jövedelme **református jóléti és kulturális célokra lesz fordítva**.

A „SZERETET“, amelyre hovatovább nagyobb szükségük van a lelkeknek, mert kevés a mai világban a szeretet, no meg a hit, a vallásosság is, — szeretném 2 hetenként, majd később egy hetenként megjelenővé tenni; jó volna egy egyházmegyei nyomda és egyházi könyvkereskedés is! Aki teheti, kérem attól a szives anyagi támogatást. Lelkésztársaimtól, tanár és tanítótestvéreimtől, gondnok és presbyter atyámfiaitól pedig a szives terjesztést! Képzeljük el csak, mi lenne, ha az egyházmegyében minden ref. ember házához hetenként bekopogtatna tanításaival a „Szeretet“, ez az írott predikáció?

Egy évre ki ne tudna áldozni 2—3 pengőt? Semmi dolgokra kiadjuk ezt a pénzt egy nap alatt is!

Igazán hozzálátva e dologhoz, 10—15 ezer példányt csak a nagykun városok: Karcag, Kunhegyes, Kunmadaras, továbbá Mezőtúr, Törökszentmiklós, Túrkeve, Dévaványa stb. elhelyezhetnének. Így csak tengünk-len-günk, amugy virulnánk. S velünk virulna az Ország is!